Harmadik évfolyam. 11-ik szám. Kolozsvártt, szereda 1873. január 15.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési dij
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . . . 3 „
Egy hóra . . . . . 1 „
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Hirdetési dijak:
Először hasábozott gármond sor 6 kr. ára Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen stein et Vogler Wien Wallfischgasse nr. 10.
Nyilttéri czikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás: Belső-farkasutcza 76. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.
Az értékesb czikkek dijaztatnak. Kéziratok nem adatnak vissza.
Kiadó-hivatal: Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS
A
„KELET“
politikai és közgazd. napilap
1873-dik évi folyamára.
A „KELET“ előfizetési ára:
Egy évre . . . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 frt.
Negyedévre . . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára . . . . . 5 kr.

☛ A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el. ☚

Az előfizetés pénzek, legczélszerübben postai utalványnyal, kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET“ kiadóhivatala.

Az állam és egyház elválasztása vagy elkülönzése.

II.

□ Az előbbi czikkünkben érintett vitás kérdés csak alkalmazása által a társadalmi életre válik egészen szemlélhetővé. A következőkben megkisértjük összefoglalni legjelentékenyebb követelményeit.

Leginkább méltányolható az állam-kényszer teljes megtagadása kizárólag egyházi és vallásos dolgoknál, bárha a pápai egyház még mindig „az egyház kivánatára alkalmazott államkényszer“ középkori elvének hódol. Ide tartozik: a) a kényszer-keresztség megszüntetése, minek folytán a pap nem szoritható rá, hogy a keresztelést az egyházilag előszabott formák szerint végezze, sem a szülők arra, hogy gyermekeiket megkerszteltessék; b) mellőzése az államkényszernek az egyházi megerősités-, vagyis bérmálásnál, és c) a felnőttek templomlátogatása-, gyónása, vagy urvacsora-vételénél. Minden egyházi hitgyakorlat e szerint az egyén szabad elhatározására lenne bizandó. Csak kivételesen, a katonai fegyelem érdeke tenné igazolhatóvá azt, hogy a hadcsapatok — az egyesek felekezete szerint — közös istentiszteletre rendeltessenek. Mellőzendő volna ily formán végül az egyházi temetésnek államkényszere is.

Az egyház elválasztása vagy elkülönzése utáni törekvés a polgári jog minden felekezeti feltétel alóli megszabadulásának követelésében is karöltve halad. Ide sorozzuk: a) a polgári anyakönyvek vezetésének világi hivatalnokokra ruházását. Az ember születése és halála kiváló jelentőség- és hatással bir, ha el is tekintünk minden egyházi hittől. S hogy hivatalos megállapitása eddig a keresztség és egyházi temetés által mintegy de volt burkolva, azt csak azon kor teszi megfejthetővé, melyben egyedül a papok látszottak képeseknek az ily könyvek vezetésére, de nem méltó többé a mai culturához. az államot és társadalmat az egyházi hivataloktól való hamis függésbe hozza, s utóbbiakat idegen teendőkkel tulterheli. Ide tartozik b) a polgári házasság-kötés világi hivatalnokok előtt, mert a házasság is — egészen eltekintve a házas felek vallásos hitétől — polgári jogviszony, s fontos hatásai kiterjednek a személyi, családi-, vagyon- s örökjogra, s általában az egész jogéletre. Ha egyszer a jogviszony tisztába hozatott, misem akadályozza azután a házasfeleket abban, hogy az egyház szentelését, s vele az egyházi, kötést is igénybe vegyék. A jog és vallás igy teljes elismeréshez jut, amaz a szükségességnek, ez a szabadságnak alakjában. A mig valamely államban csak egy vallás és egyház volt, s mig a papság állami functióknak átvételére is hajlandó vala, addig össze lehete kötni a polgári házasságkötést az egyházi esketéssel. Mióta azonban vallásos ellentétek választják el az embereket, s a papság — az egyházi hatalom befolyása alatt — ellene szegül az állam tekintélyének, a két ténykedésnek elválaszhatásanélkülözhetlenné vált. — c.) Felekezet nélküli, közös, polgári házasságjog kifejtése és pedig nemcsak a házastársak és gyermekek állására, s a vagyoni és gyámsági viszonyokra, hanem a házasság fennmaradása — és felbontására (elválás) vonatkozólag is. E tekintetben a mai jogképzés még igen hátra áll s még nem volt képes teljesen megtisztulni a confessionalis szinezettől. Még ma is megkülönböztetünk catholicus és protestans házasságjogot, holott a katholicusok s protestansok culturviszonyai azonosok s a kényszeritő jognak a szükségesnek tehát mindenkire nézve egyenlőleg, középmértékeig kellene terjedni. Az egyházak támaszthatnak hiveik irányában magasabb eszményi és erkölcsi követelményeket, s ebben az állam nem is fogja őket akadályozni; de az államnak nem szabad az eszményi tökélyt törvénynyé emelnil, melynek kényszeritő ereje mindenkire egyaránt kiterjed,

III. Napoleon †

(Vége.)

Végtére csakugyan hozzá fogott tervének kivételéhez, mi végett az előkészületek már 1840. augusztus 1-én meg voltak téve. Nevezetes fegyvervásárlások már julius hóban történtek, s Lajos Napoleon aug. 4-én Londonban hajóra ült, 40—60 társsal 1840. aug. 6-án szárazra szálltak Vimeréuxnél, honnan Boulogne városának mentek. Oda érvén a 42. ezred tanyája udvarában a strassburgi jelenet ujult meg; hasonló lelkes fogadás a katonák részéről hasonló kimenetellel. A merénylet vége lőn: katonaerővel szétveretésük. Lajos Napoleon egy tompa puskagolyót kapott karjába, 50 társával elfogatott. Augustus 8-án reggel Lajos Napoleont erős őrkisérettel postakocsin vitték el Párisba. 1840. august 28-án kezdődött meg a nyilvános per a pairudvar előtt. A fő-közvádló (Frank Carré) Bonaparte Lajos Napoleonra halálbüntetést kivánt, de a pairudvar a herczeget holtig való fogságra itélte.

1840. deczember 15-én Napoleon hamvai tétettek le Párisban az invalidusok templomában. A császári család tagjait számkivető törvény visszavétele végetti petitiók szaporodtak, de hiába. Lajos Napoleon édes atyja, a volt hollandi király, ki mindgyárt a boulognei merénylet után, az ő állitása szerint csak cselszövők által elcsábitott fiának bevádoltatása ellen óvást tett volt, 1845. évi august hóban élte végnapjait közelitni érezvén, Molé, Decazes és Montalivethez irt, hogy közbenjárásukkal fiának szabadulását eszközöljék ki. A kormány nem engedett, Napoleon megszökött.

1846. május 26-én Londonba ért. Nemsokára a februári forradalom kedvező kilátásokat nyita császár örököse előtt. Lamartine és Ledru-Rollin elméletei nem valának képesek a minden kapcsolatában megrendült köztársaságot csendes ösvényre vezetni. A társaság mintegy ittason ingadozott. Segitségre volt szükség; de honnan? a gyülölt régi Bourbonok tehetlenekké váltak; az Orleansok csak polgári háboru által valának visszaállithatók. Csak a Bonaparte család volt még hátra; s a republikánusok is kedveztek ennek. Carrel Armand Napoleonról egykor ajánló szavakat ejtett. Blanc Lajos még a forradalom előtt régen dicsérve irt róla. Lajos Napoleon, mint már mondva van, a strassburgi és boulognei, bár roszul tervezett s nem sikerült merényletei által szerteszét ismeretes vala, s a tömegekre kedvezőtlen benyomást soha sem tett. Irományai s röpiratai ajánlására szolgáltak, mikben bár kevés lángész, de tudományot avatottság, sok szabad elv, a nép szava iránti tisztelet és a képviselési rendszerek teljes elfogadása találtik. A világtörténet tanulmányára legnagyobb szorgalmat fordított. A „Fragmens historiques“ végén azt irja: „a Stuartok példája mutatja, hogy idegen támaszok képtelenek megmenteni oly kormányokat, melyeket a nemzet örökbe nem fogad. Angolhon története fenszóval mondja a királyoknak: „Menjetek századotok eszméje előtt, és ezen eszmék követendnek benneteket és segitendnek benneteket és segitendnek rajtatok. Járjatok utánuk; s elragadandnak. Menjetek velők szemközt s megbuktatandnak.“

Az 1848-ki februári forradalommal a Bonaparték megjelentek Párisban. 1848. május 19-én a nemzetgyülés bureauiban vita alá vétetett azon kérdés: valljon Lajos Fülöp volt királynak és családjának számkivetése törvényhozásilag elhatároztassék-e? mely alkalommal a Bonaparte család ellen 1832. évben hozott számkivető törvénynek Bonaparte Lajos irányábani fentartása is szóba jött; a nemzetgyülés május 26-án a számkivetést az Orléans család ellen elhatározván, ez alkalommal ismét szó volt a Bonapartékról is. A hirlapokban már megjelent Lajos Napoleonnak Londonból a nemzetgyüléshez intézett levele, melyben ő a kivételi törvény ellen óvást tett. Végre a nemzetgyülés maga érezte, hogy három Bonapárténak (Napoleonnak, Jeromos fiának, Péternek, Bonaparte Lucian fiának, és Luciánnak, néhai Murat volt nápolyi király fiának) a gyülésbe lett megválasztását azelőtt már érvényesnek ismervén el, a Bonaparték elleni kivételi törvényt már tettleg érvénytelenitette. Ekként Bonaparte Lajos Napolonnak a legközelebbi képviselő-választások alkalmával a kijelölendők sorában leendő fellépése ellen semmi törvényes akadály többé fenn nem forgott. A részvét iránta, és a Bonaparte-féle izgatások növekedtek, ugy Párisban mint a tartományokban. Páris lázba kezde jöni és Lajos Napoleon neve a fenyegető mozgalom oka vagy ürügye volt. Junius 12-én a nemzetgyülés helye körül lévén taborozva, fel kellntt híni a nemzetörséget ennak védelmére, melynek parancsno-

---

A
„KELET“ TÁRCZÁJA.

Mártha és Mária.

Regény.

Irta **Aubray M,**

III.

(Folytatás.)

— De két héttel később, Erneszt, ki ez alatt két, három izben meglátogatta szomszédunkat, igy szóla egy szép estén hozzánk:

— Istennek hála, a per abbn marad; Ireszol ur oly agyeséget akar kötni, mely reánk nézve igen előnyös.

— Kegyed, kedves rokon, többet fog kapni, mint a menynyit reménylhete és ellenfele ide fog jönni holnap, hogy kegyedet erről biztositsa.

— Kedves Erneszt, mily szolgálatot teve ön nekem ez által! mondá Denever asszony hálásan.

— Condat kisszony is elfogja kisérni keresztapját, tevé hozzá Presle ur.

És miközben néném és Irén bámuló mozdulatot tettek, nyugodt hangon folytatá: Mártha kisasszony örülni fog ismeretséget köthetni unokanővéreimmel s reménylem e kisasszonyok is részükről...

— Igen kedvesen vesszük, természetesen, szakitá őt félbe Irén szárazon.

— Erneszt helyesen cselekedett, hogy oly udvarias volt, jegyzé meg néném, s ha Condat kisasszony Vermontba jő, vissza fogjuk neki adni a látogatást.

Másnap az idő oly kedvezőtlen volt, hogy nem is lehete reményleni az Iressol báró átjövetelét. Rokonunk azonban még sem tért vissza evés után a hámorba.

Jól is tevé, mert daczára a fagyos hidegnek, a báró megtartá szavát s én ugy találtam hogy a kedves öreg ez előzékenységében van valami igen hizelgő reánk nézve.

Egyedül voltam szobámban, midőn kocsija behajtott az udvarra. Az ablakhoz közeledve, láttam, a mint leszállott s kezét nyujtá keresztleányának, ki könnyeden szökkent a földre. Egyszerü, sötét ruhája volt s fátyla, melyet a szél homlokára lebbentett, részben elfedte vonásait. Hanem azt láthattam hogy a hideg élénk rózsákat varázsolt arczára. Megfogá karját az ősznek, hogy vezesse és gyámolitsa s megható figyelemmel haladott fel vele a lépcsőkön.

Megsimitám hajamat s perczuyi habozás után némi izgatottsággal lesiettem a felső emeletről. Midőn a salon ajtajához értem, már be volt téve. Későn érkeztem. Ireszol ur s a fiatal leány akkor foglalták el helyeket a kandalló előtt, Lehangsltan állapodtam meg az előteremben; hallám a székek rendezését, aztán megszünt a zaj és mozgás s a társalgás megkezdődött.

Megösmerém nagynéném az öreg báró hangját. Később Presle és Irén beszéltek s én ott állék határozatlanul, nem tudva, ha belépjek-e s kényszeritsem ez öreget, kit alig ösmerek, hogy miattam elhagyja helyét s engem köszöntsen.

Azonban arra sem tudtam magam rá szánni, hogy visszatérjek, anynyira óhajték Márthával megismerkedni!

Végre hallám, a mint Iressol ur igy szólott nagynénémhez:

— Nem lesz-e szerencsénk unokahugát láthatni, asszonyom?

Ön szerfölött jó, hogy e kis leányra is gondol, felelé Denever asszony.

Sietnék őt kivánságára előhivatni, ha tudnám, merre van. De azt hiszem, e perczben lehetlen volna őt felfedezni.

Egy valóságos kis vadócz. Meglátva önök kocsiát, gondolom nem késett valamerre félrevonulni. Valóban báró ur, a szegény kis lány, ki tele van ön- hitséggel, szeretne mindenki elől elrejtőzni, mivel tudja, hogy a természet igen mostohán bánt vele.

Többet nem akartam hallani, felszaladtam szobámba s forró könnyeket hullaték.

Mély felindulást éreztem s barzasztó lehangotságot, magamban vádoltam nagy nénémet, Irént. Albertet, Presle urat, és mindnyáját, hogy nyugalmam lerombolják, s hogy ők szerencsétlenségem okozói.

Midőn a harag rohama elmult hideg borzongást éreztem minden tagomban.

Átfáztam volt, mialatt az előcsarnokban jártam alá s fel, mivel szobámban a tüz kialudt, lementem az ebédlő terembe s a kandalló mellé ültem.

A cselédek jöttek, mentek, s halk hangon beszélgettek: s alkalmasint kiváncsian nézték kisirt ezemeimet s halvány arczomat; de annyira gondolatimba mélyedtem s oly elfogult valék, hogy nem is figyeltem réájok.

Homlokom a kandalló márvány párkányzatára hajtva, merően tekinték a lobogó láng tüzebe, igy ültem hosszu ideig mozdulatlanul, mély, valódi szomoruságba merülve. Végre az ajtók nyilását hallám s kocsi robogást az udvar kövezetén; később Denever asszony átható hangját a mint részint a családhoz, részint a cselédséghez s ön magához beszélt:

— Zárjátok be a kapukat, gyujtsatok tüzet a lakószcbában, s ne hogy kialudjék az étteremben a tüz; pogány hideg van, az öreg báró még áthül félek rajta; Az isten áldja meg, hogy ily kellemetlen időben is át jött! — Önnek igaza volt kedves Erneszt, Condat kisasszony igen érdekes jelenség; ha hiányzik is nála a szépség, sok kecsesel bir s elökellő modorral; hanem ha történetesen nem jegyezte volna meg magának hajaszinét. nézze meg ön. pornőink orsóján a fonalat; tökéletes en mind egy; szálról szálra. Ugy tetszék egy kisés kancsal is. Ön nevet rokon? tehát megengedem, hogy nem kancsalit, csak szeme huzódik egy kicsit félre. Albert. kedves kicsinyem, nem fogom megengedni, hogy ez este künn kalandozzon: nem fiam, térjen vissza a salonba.

Az egész család visszatért a kedves kicsikével a társalgó terembe kivéve Presle urat, ki az ebédlő szobába jött szivarozni.

Engem megpillantva, meglepettnek látszék, eldobta szivarát s komoly hangon szóla.

Mari kisasszony, ha megengedi kegyed, hogy őszinte legyek, megjegyzem, hogy ma épen nem volt szereletreméltó.

— Csak ma? felelém. Látszik uram, hogy még nem ismer engem eléggé.

Ideges, izgatott hangulatomban meglehetős keserün mondám e szavakat smelyeket a cselédek épen oly jól halthattak, mint Presle ur.

Bámulva tekintett reám, s kevés habozás után leült a kandalló tulsó szegletéhez.

— Sajnálom, kezdé, hogy Condeat kisasszonyt felszólitám, kegyedet meglátogatni.

Azt gondolám, örülni fog kegyed megismerkedni egy ily kedves jó leánynyal; ugy látszik csalódtam. —

Hangosan elnevettem magam.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ára nehány pisztolylövés irányoztatott. Az ülés viharos lön. Bonaparte Napoleon (Jeromos fia) a szónokszékről mentegette unoka-testvérét, mint kinek nevével csak visszaélnek, minthogy a kormány, mely a mozgalmat maga idézte elő, a számkivetési törvény megujitására ürügyöt keres. Lamartine erre felelvén, és Lajos Napoleont gyanusitván, Bonaparte Péter rohant a szószékre, s a kérdésbeni merénylet elleni utálatát nyilatkoztatván, megesküdött, hogy a köztársaságért élni halni kész. Junius 13-án, miután a mult estve concordiatéri cravallnak utczagyereki jelleme tisztába jött, a nemzetgyülés nagy szótöbbséggel fogadta el (Thiers is azok között lévén, kik a szavazásnál felálltak) Lajos Napoleonnak a képviselőségre képességét, mely végzés a kamarán kivül leirhatatlan enthusiasmussal fogadtatott. 1848. sept. 17-én Párisban és a departamentekben ujonnan választattak képviselők. Sept. 20-án Bonaparte Napoleon (Jeromos ismételve emlitett fia) egy levelet intézett a lapszerkesztőkhez. Már junius 12-én egyszerre négy uj lap jött létre, mely fenszóval kinyilatkoztatá, hogy Bonaparte Lajosnak Franciaország elnökévé kell lenni. Fennebbi levélben Bonaparte Napoleon azon hirt, mintha unokatestvére Boulognenél partra szállt és a néphez proclamatiot intézett volna, megczáfolva egyszersmind kezeskedett rokona készségéről, a köztársaság és a jó rend irányában. A párisi uj választások september 21-én hirdetett eredménye volt, Bonaparte Lajosnak 110,752 szavazattal képviselővé megválasztatása. Lajos Napoleon megválasztásának ezen roppant eredménye még magasbra szállt az által hogy a tartományokban Lille, Metz városokban, az alsó charenti s a yonnemeiléki departementekben szinte képviselővé választatott mely eredmény még saját pártosait is meglepte. De a nép nyugodalom után kivánkozott és Lajos Napoleonnal a békés átalaknlás valószinünek látszott. A dynastia emberei és a legitimisták, mint reményüket választották őt a socialisták és a proletárok pedig mintegy boszuságból Cavaignac ellen, kinek kardja dictaturához látszott vezetni s ki testvéreiket agyon lövette volt. Lajos Napoleon 1848-iki sept. 24-én Londonból Párisba érkezvén, sept. 26-án vett ülést a nemzetgyülésen. Egyszerü ruhában jelent meg, egész személyén méltányosság, szelidség, és mások megbecsülése mutatkozott, Nagy termete szembetünő volt és arczának barna napkeleti szine s már is őszülő haja. Igaz, hogy arczvonásai nem igen árultak el nagy észtehetséget, keveset hasonlitván nagybátyjának történeti profiljához. October 5-kén kezdődött az elnökválasztás feletti vita. Lamartine october 6-án tartott fényes beszéde a kérdést a nép közvetlen választása értelmében döntötte el. Az általános köz választási jog, melynek a reactio idejében monarchicus alakja lett, győzedelmett vivott ki. Az alkotmány elfogadása után nov. hóban megkezdődvén az elnökválasztás, ez nem sokára csak Cavaignac és Bonaparte Lajos köszti viadallá lett. B. Lajos N.-nak. ki programmjában mérsékelt republicanus szellemben, minden várt irányában igazságosan nyilatkozott, különösen pedig a polgári osztálynak (bourgeoisie pénzügyi javitásokat és békét igért a december 10-ki választásnál jutott 5,534,520 szavazat, Cavaignacnak pedig 1,448,302. A többi (a választók összes száma 7,526,252 vala) Ledru-Rollin, Raspail, Lamartine és Changarnier közt oszolván el. December 20-kán ezen eredmény a kamarával közöltetvén, Cavaignac volt ideiglenes elnöki foglalatosságait letette. A ministerek mindnyájan lelépvén, B. Lajos szabály szerint eskedtetett meg, mint a franczia köztársaság elnöke. —

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

A helyzet, melyben pénzügyeink ma állanak, komoly és óvatosságra int. Pénzügyi kezelésünk első éveiben rendes kiadásainkat rendes jövedelmeink fedezni birták, s ha kiadásaink fokozásában lépést tartottunk volna a jövedelmek emelkedésével, ha alkotmányos életünk legelső ideiben többek között a kamatbiztositások czimén nem kötöttük volna le az állam anyagi erejét oly nagy terhekkel, melyeket államháztartásunk ma érez csak igazán, a helyzet ma másként állana. Ma sem olyan az, hogy a felett kétségbeesni kellene, Nem olyan az, hogy gyökeres megjavitásának lehetősége fen nem állana, de nagyon élérkezett ideje, hogy komolyan gondoskodjunk államháztartásunk rendezésének nagy munkájáról. A mai helyzet, állami rendes jövedelmeink ma már 197.703. 095 frtot tesznek brutto, a mi 126—127 millió netto jövedelemnek felel meg. E jövedelmek vről-évre szaporodnak, az adóreform keresztülvitele azoknak jelentékeny fokozását fogja eredményezni. A nagy mérvben életesitett beruházások ezután fognak gyümölcsözni valóban, ha azon irányban haladunk, a melyet a bizottság, mint jövőre egyedül helyeset kijelöl államháztartásunk rendezését biztosan eszközölni fogjuk, de ezen czélból a helyzet méltó okot szolgáltat arra, hogy a t. képviselő ház figyelembe vegye a fedezésnek azon módját, melyet a bizottság a rendes deficitre nézve javaslatba hoz. Az állam rendes kiadásai és bevételei között mutatkozó hiányt kölcsön által fedezni egész államháztartásunkra kiható legveszélyesebb következések nélkül nem lehet.

Az ország közhifelének érdekei parancsolólag követelik, hogy az állam mindennapi rendes szükségletei a közjövédelmekben teljes fedezetet találjanak De ezt sürgetik a jövő tekintetei is.

A jelen nemzedék vállaira háritani egyedül midazon terheket, melyeknek gyümölcseit a jövő fogja élvezni, melyek a jövő érdekében tétetnek, nem lehet — a multból örökségkép átszállott nagy terheket a jövő minden terhével együtt oly kor nem hordozhat. mely az átalakulás, a minden irányban szervezkedés nagy munkájának közepette áll, és a mely a multtól trrheken kivül alig kapott valamit a mely ezért egyedül természetes őserőre van utalva.

Teljes joggal veszi e nemzedék igénybe az ország hitelét azon kiadások fedezésére, a melyek mint gyümölcsöző beruházások kamataival pótolják a jövedelmek szaporitása által az érettük elvállalt áldozatokat és ez által ellansulyozzák a terheket, melyeket okoztak.

Joggal fedezhetők oly kiadások adósság által, a melyek ma kiválóan a jövő érdekében. s főleg annak szerzendő előnyök kedveért, az ország anyagi és szellemi jövőjének fölvirágzására adatnak ki.

De ép ezért. mert csak a kiadások e nemének fedezése történhetik helyesen kölcsön által, óvatossággal, nagy megfontolással szabad ma már a költségek fedezésének e módjához folyamodni.

Ha teljesen indokolt s valóban nagy és hasznos gyümölcsöző beruházásoknak költségeit méltányos föltételek mellett vállalt kölcsönökkel előteremteni annyira nem szabad kölcsönből fedezni azon kiadásokat, melyek az állam folyó szükségletét képezik, az államszervezet funkcziónak minden irányban rendbentartására szükségesek.

A helyes pénzügyi politika első alapelve a rendes kiadások és bevételek között sulyegyenletnek fentartását követeli.

Ezen elv keresztülvitelének lehetőségétől, még kilátásától is megfosztjuk az országot, hogy államháztartásunkra a mennyire szükséges, gyökeres rendezése megtörténhessék, ha a rendes szükségleteknek az államhitel igénybevételével fedeznék. A bizotság ma, midőn négy évi zárszámadásokban mutatkozó tapasztalásokból meritheti meggyőződését és azok is élénken támogatják e nézetet a t. képviselőháznak ezt nem tanácsolhatja.

E szempontokat tartotta a bizottság szeme előtt midőn a rendes kiadásakból 1.864,247 frt megtakaritást hoz javaslatba a rendkivüli szükségletet 6.487.911 frttal illetőleg a javaslatba hozott 98.682 fzt többlet beszámitása után, 6.380,229 frttal; végre a hitelmüveleti kiadásokat 1.559.000 frttal és a bevételeket 615.416 frttal szállitotta le és igy az egész előirányzatból 9.188,060 frtot törölt és a rendes hiánynak, mely az uj kölcsönnek 1873-ik évi kamataival együtt 8.360,425 frtot tesz kifedezére az alább előadandó javaslatot teszi, midőn a közigazgatási kölségeket a hol csak kár nélkül vélte a bizottság eszközölhetőnek mindenfitt lehetőleg mérsékelte; az uj állomásokat csak ott hagyta helybe, hol azoknak feltétlen és halaszthatlan szükségéről meg volt győződve; a létező intézmények kiterjesztését csak ott és azon esetben véli helyben hagyhatóknak, a hol az uj költségek elhalaszlása vagy megtagadása azon intézmények fenállását vagy üdvös müködését akasztaná meg, és igy feltétlen károkkal járna, a fizetés javitásokat és felemeléseket a bizottság csak kivételesen engedélyezte ott, a hol létező egyenetlenségek szabályozásáról volt szó, vagy azt fontos kozoktatási vagy közmivelődési érdekek feltétlenül megkövetelik,

A népnevelési és közoktatási ktadásokat a bizottság megszavazta minden levonás nélkül; a kiadások azon nemét, melyek a bevételek emelkedésével kavöltve járnak, a jövedelmek előálllitására a szükséges összegeket nem vélte megadhatónak.

Az előirányzat minden egyéb részében a lehetőséggel iparkodott a szigoru takarékosság szempontjából érvényesiteni.

A rendkivüli költségeknél a kiadások megszoritását javasolja a bizottság mindenütt, ahol azoknak meghagyása lehetetlenségesnek mutatkozott, a mely tételeknek elhalasztását vagy szükebb határok közé szoritását a körülmények meg engedték, és a hol a költségek leszállitása a czél koczkáztatása nélkül, melynek megvalósitása végett felvétettek, kivihetőnek látszott a bizottság a pénzügyi tekinteteket helyezte előtérbe.

És ha több megtakaritást nem birt a bizottság a t. képviselőháznak javaslatba hozni, ez onnan van, hogy a rendkivüli szükséglet legnagyobb részét már megkezdett épitkezések, befektetések, nagy munkálatok folytatása képezi, a melyekek abban hnggyni nem lehet, a melyeket habár áldozattal jár is az befejezni kell

(Folyt. köv.)

BELFÖLD.

Szászváros, 1873. jan 7.

Tisztelt szerkesztő ur!

(Vége.)

Ujra ismétlem, hogy czikkirók csak felületesen olvastak a feliratot, nem akarták a törvényt észre és számba venni, mely a szász nemzetnek külön municipális törvényt hagy fen, nem tudtak a ministeri rendeletről s téves informatio után indulva, tévesen czikkeztek, de nem az én feladatom magát az universitást s eljárását védeni, nem szorult az arra; tudni fogják az illetők, hogy mit tegyenek önök felszólalására: de a dolog felvilágositására annyit, a mennyit mondottam, kötelességemben állott, mint képviselőnek és magyarnak elmondanom.

Ha önök a feliratot, melyben foglaltatik a 12 pont is, nem tanulmányozták; de olvasbatták belőle ezen kifejezéseket: „Nichts kann dem Staathindern, nichts darf ihn aber auch abhalten, den Königsboden dasselbe Maas municipaler, und Gemeindereihte, wie dem übrigen Lande einzuräumen. Weder eine bevorrechtete, noch eine für ihn nachtheilige Sonderstellung des Königsbodens würde sich rechtfertigen lassen. Die Zeiten privilegialer Bevorzugung, oder Zurücksitzung einzelner Landestheile oder Klassen sind vorüber.“ — Mit mondanak már önök mindezekre? Ilyen nyilatkozatok csak nem hazafiatlanok?!

Meg vagyok győződve, hogy azon nyilatkozatom jó érzésü olvasói átlátják, hogy én hazafiatlanul nem viseltem magamat az universitáson; nyugodt lélekkel vagyok, hogy követtársaim is eljárásommal meg voltak elégedve, lelkem a részben csendes; — nem is érdemeltem meg önöktől, mint polgártársaimtól azon kemény itéletet, hogy hazafiatlan voltam — hát kérdem én már önöktől: akkor is hazafiatlan voltam, mikor inditványt tettem volt még két képviselővel ez előtt több évvel az universitásban, hogy gymnasiumunk és a brassói román gymnasium a szász nemzeti vagyonból évente 5000 forintot kapjon? És hogy gymnasiumunk csak 3000, a brassói pedig 5000 forintot kap, annak nem az én hazafiatlanságom az oka, hanem azon körülmény, hogy a brassói megmaradt a 8 osztályunak, a miénk pedig leszállittatott 6 osztályura, ezen bajnak csak nem én vagyok az oka, ugyebár? ki tehet róla, hogy a mi iskolánk hátrafelé ment.

A szász nemzet, mint látszik, az önök által ominozusnak nevezett feliratnak már idézett soraiból megnyugodott volna benne, ha olyan municipalis törvényt kapott volna, vagy kapna, mint az ország többi megyéi.

Reménylem, hogy ezen nyilatkozatom után az, igazságos olvasó fel fog oldozni önök méltatlan és borzasztó itélete alól!

Még egy pár szót czikkiró magyar polgártársaimhoz. Uraim! én szászfaló (Saxen-fresser) nem vagyok, tisztelem mindenik nemzetiséget az országban, első sorban a magyart, arra kérem tehát önöket, mint magyarokat, ne igyekezzenek keserüséget előidézni olyan tartalmu czikkekkel, melyekben a dolog valódi állását, és az igazságot mellőzik — igyekezzenek inkább magyar kicsiny közönségünkben az egymás iránt megingatott polgári szeretetet, bizalmat, és egyetértést helyreállitani és táplálni, és nem az egymás iránti hidegséget még nevelni! önök jól látják, hogy mi magyarok csak is magunkra vagyunk utalva kicsinyben is nagyban is — nincsenek barátaink! miért neveljük hát mi önmagunk kebelében a szeretetlenséget egymás iránt, és az egyenetlenséget, midőn ilyetén magunkviselete által sok vizet hajtunk azok malmára, kik nékünk, sem természetes sem politikai barátaink! hiszen a mi fajunk e földön oly kicsiny, hogy a halhatatlan nagy magyar hazafi szavaival éljek: „még az apa gyilkost sem kellene halállal büntetni, csak hogy ne kevesedjünk“ — igyekezzenek hát ezen téren müködni! ez a legszebb tér, melyen, a magyar hazafi drága nemzetének, és édes hazájának legidvesebb polgári szolgálatot tehet! Szeressük egymást, és legyünk bizalommal egymás iránt, még azon esetben is, ha egyik a másik ellen vétene, a szeretet és együttartás által nyerjük meg más nemzetiségü polgártársaink becsülését is, csak igy erősödhetik fajunk, ha az együtt tart, és egymást tagjai nem igyekeznek keseriteni!

Bennem ezután sem lesz hiba, és részemről ezen ügyet bevégzettnek tekintem azon forró ohajjal: „Absit omnis vecordae et civile odium, prisca fides concordia, redeant in gremium!

Nagy Ignácz *)
volt universitási követ.

Magyar szinészet.

(N.— r.) Hétfön, január 13 án „Drahomira, a pogány cseh királyné“ — tragédia 5 felv., irta Veilen József, versekben forditotta Paulai E.

Valódi hősnőket teremteni igen nebéz feladat; nehezebb mint férfihősöket. Minthogy a nő legbensőbb mivolta a passivitás, már magának a hősnőnek rendkivüli fogalma rendkivüli törvényeket tesz szükségessé; különös alakot, melyben képzete megvalósulhasson. Innen következik, hogy a költői felfogó tehetség is nem mindennapi erővel mélyedjen tárgyába. Egy gondatlan lépés előre — s a hősnő elveszté nőiségét; egy kis félénk tartózkodás — és a nő elveszté hősiségét. Drahomirát ez utóbbi tény teszi gyöngévé, a nélkül, hogy nemének varázsa valamit nyerne vele. Az anyai szeretet helyen-helyen fellobog benne, de ez nem indoka tetteinek. Ő alapjában hideg, számitni akaró nő; sugalmazója a hatalomvágy, czélja az uralkodás. Erre pedig törekszik ugyan, csakhogy ismétlődő lankadással. Folytonos élesztője az egykedvü, nyugodt Tuman, ki maga is csak uralkodásra tolakodik, beleringatván magát egy álszerelembe. Tehát költőiség helyett költőitlenség, rendkivüli helyett rendetlenség. A többi alakok számba sem vehető lomha bábok. Az egész mü szemmel láthatólag csupán a Drahomira alakjáért készült. A szerkezetben van ugyan némi arányosság; a cselekvény azonban bágyadt, vontatott Mind e hiányon nagyon keveset segit egynehány fellengző gondolat és az egésznek inspiratioját jellemző szintelen vallásosság. A költészetben a vallásnak kisebb szerepet kell játszania magánál a költészetnél. Bizony, csak vendégnek maradjon. A lélektani átmenet is nagyon szakadozott a Drahomira jellemének fejlődésében, mi természetesen meglátszott a Némethy Irma játékán, ki különben ez öste ugyancsak sikerrel érvényesité erős ábrázoló tehetségét. Méltányos kitapsolása határozottan az ő pontos játékának, s nem a személyesitett jellem hatásának tulajdonitandó. A többi szereplőkről nincs mit szólanunk, mert nekik sem volt mit játszaniok. Mátrait is, Pál római követben, Osváth helyettesitette, miből sajnálattal győződtünk meg, hogy Mátrainak a mult előadáson történt balesete csakugyan fájdalmas következményeket vont maga után. Mielőbbi felgyógyulását szivünkből óhajtjuk. Az előadás, nagy részben a mű természetéből folyólag, vontatott volt. A szereplők, Némethy Irma és Kovács kivételével, ugyancsak rábizták magukat a sugóra. — Közönség csekély számmal volt jelen.

*) Közre adjuk az önvédelem e sorait, mert a méltányosság parancsolja. Lapunk és megelégedéssel mondhatjuk, az összes magyar sajtó, sőt a német „Pester Lloyd“ is félreérthetlen roszaló itéletét már rég kimondta a szász universitás 12 pontja felől, melynek nem az a büne, hogy készült, hanem, hogy ily alakban készült. Nincs hát miért ezuttal reprodukálnunk nézetünket s Nagy Ignácz ur érdekében csak azt szerettük volna, ha — midőn ily erősen pártját fogja a 12 pontnak, de megtagadja, hogy aláirta (a felterjesztett példányt természetesen csak az elnök és jegyző irták alá): határozottan nyilatkozott volna az iránt is, ha ellene szavazott-é, a 12 pont ily alakban történt megállapitásának? Erre nézve nem találunk határozott nyilatkozatot e hosszu önigazolásban, pedig a dolog veleje épen e kérdés körül fordul meg.

S zerk.

38-ik közlemény az árvaházra történt adakozásokról.

Br. Kemény Istvánné ivén.

Kozma Istvánné, szül. Miksa Rózália 4 darab cs. kir. aranyat ajándékozott ösztöndij alapul a legrendszeretőbb és erkölcsösebb árvák megjutalmazására.

Alapitók 100 frttal.

Schütz József.

Részvényesek 2 frt. évi dijjal.

Régeni Györgyné 1 részvény.

Sigmond Elma 2 részvény.

évi összeg 6 frt.

Ajándékok.

Mácedonfi Pap Vincze 5 frt. Gr. Teleki Elekné 50 frt. urbéri papir.

Korbuly Bogdán ivén

Alapitók 100 frttal.

Kolozsvári Hitelbank és Zálogkölcsön társulat.

Fördrich Gusztáv gázgyári tulajdonos.

összeg 200 frt.

Ajándékok.

Balog Mihály 10 frt.

Kézdi vásárhelyről.

Fehér Lukácsné, Czifra Mária 10 frt, özv. Czifra Antalné, Vertán Róza 5 frt. özv. Dobál Kristófné, Kövér Anna 4 frt, ifj. Dávid Istvánné, Czifra Pepi 3 frt, Ficzus Mártonné, Dobál Ilona 2 frt, Mihály Józsefné. Dobál Thekla 2 frt, Császár Lukácsné, Vertán Mari 2 frt, Székely Ivánné, Incze Sarolta 5 frt.

összesen 34 frt.

Pávay V. Elek 45 frt. Benel Ferencz 5 frt, Vég Sámuel 5 frt.

összeg 55 frt.

Ajándékok felszereléshez.

Gr. Bánffy Béla egy süldőt, Gr Teleky Jánosné egy malaczot, Pap Ferencz egymalaczra 10 frtot Huttlesz Károly 10 font rizst, 10 font zsemlekását 6 font vastag makaronit. Haller Rezsőné 12 leveses csészét, 1 pléh borsó törőt, Br. Bánffy Dániel 1 zsák török buzát.

Gyaluból.

Burján Sándorné 2 lepedőt, 2 kendőt, özv, Kónya Andrásné 1 párnát 4 kendőt, Zoványi Györgyné 1 lepedőt, idősbb. Illyefalvi Jánosné 1 lepedőt.

Fogadják a nemes szivü adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvártt, 1873. jan. 12-ikén

Br. Bornemissza Ignáczné,
elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 13. 1873.

— **Király Ő Felsége** csütörtökön fogadta a bécsi dalmüszinház előljáróit, kik a nyugdij alapszabályok megerősitéseért mondtak köszönetet Herbeck, tartott beszédet továbbra is kikérve az uralkodó jóindulatát.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— A **helybeli** polgári társalkodó vasárnap délután tartott közgyülésén elnöknek: Ákoutz Jánost, alelnöknek: Bogdán Istvánt, pénztárnoknek: Magyari Mihályt, könyvtárnoknak: ifj. Ákoncz Józsefet, jegyzőnek: Zatler Mihályt, gazdának: Kele Izraelt, választmányi tagoknak, a megmaradt Lugosi József, Biró János, Olasz Károly, Galgóczi Károly, Tamási János és Vikol János mellé László József, Dorgó László, Ferenczi Miklós, Mádai János, Molnár Sándor s Popini Nándor választattak meg.

— **Hymen**. Siliing Otto ügyvéd a napokban egyezte el a bájos Árkosy Fánni k. a.-t.

— **Br. Diószegi Béla** közelebb kelt egybe Makray Malviné-nal, Széplakon, Belső-Szolnok megyében intelligens vendég koszorú jelenlétében folyt le a szertartás. Múlt hó 30-án a fiatal pár állandó lakásukra; Brassóba mentek. Szerencse járjon mindenütt velük!

— A **szinházi** választmány ma délután ujbólgyülést tart s mint halljuk előbbi határozatát megváltoztatva, a szinház vezetését egy Br. Huszár Sándor, Lugosi József, s László József személyeiből álló három tagu választmányra fogja bizni.

— **Kovács Gyula** müvezető, valamint a szinház összes személyzete irásban kérte fel br. Huszár Sándor az intendánsság tovább folytatására. Első kiemelte, hogy minden erejével támogatni fogná, s ha netalán személye akadályul szolgálna, kész müvezetői állomásról visszalépni.

— **Fogarassy Antal** ur a k. fehérvári irgalmas-nénék intézetébe, nagybecsü örökös alapitványt tett, melynek kamatja, egy növendék nevelésére van hagsományozva. Mig örökhagyó él, a kinevezés-joga tulajdonában marad. Ha Fogarassy Mihály ő exciája tuláli őt, e jog reá száll, azután pedig örökösön a káptalan jogába megy át, s több püspökre nem lesz átruházható. E szép hagyományhoz nem kell dicséret, magában hordja az elismerés jellegét.

— **Du sublime au ridicule** il n'ya qu' uez pas. A Jónás lapjában egy valaki netthalnak képzelvén magát, egy tárczaczikkben kitálalja a közönség előtt Brassai neve alatt idétlen, szánakozásra méltó koholmányait az egyetemről. Nem tudjuk felfogni, valjon élcz akart-e az lenni, hogy a gondatlan czikkiró épen a mi tisztelt egyetemi prorectorunk nevét hurczolja oly kiméletlenül meg, A czikkben nincs annyi humor, mint mennyi regényesség van egy verébben, vagy mennyit tüz van egy krajczáros kovában, de minthogy czikkiró némileg a tudós álarczát vette fel, szörnyü comicus, hahotára méltó handabanda jött létre. Sajnos, hogy egyetemünket s annak prorectorát ily gyerekies módon akarják compromitálni.

— **Az udvari** körökben azt hiszik, hogy Napoleonért udvari gyász lesz, minthogy a trónvesztett I. Napoleonért és Lajos Fülöpért is volt.

— **Mátyás király** születési háza Kolozsvárt. Olvasóink talán emlékeznek, hogy a képviselő testület kebeléből kiküldött bizottság többi között az óvárban levő roskatag „Mátyás király születési ház"-ára nézve azon javaslatot tevé, hogy a mennyiben ezen épület kijavitása nem lenne lehetséges helyébe bérház épittessék. Némely emberek nem csak a történelmi emlékek hivatott védői, hanem az uj bérházaknak is következetes ellenesei, nehogy ez által a házbérek (a vizen tul) alább száljanak. Csak igy magyarázható meg a „M. P."-ban és ujabban az „Ellenőr" napi hirei között talált azon kifakadás, mely beteges szenvedélylyel a városi képviselő testület határozatát szégyenletesnek mondja s czélzatosan ferdit, holott a lapunkban is közlött javaslat seerint a Mátyás király szülstési háza csak azon esetben lenne lerontható **ha fenntartása** és **kijavitása** nem **lehetséges**. Mit fog a szakbizottmány e tekintetben véleményezni, nem tudjuk; de ha a **szakértői** vélemény az épület fenntartásá lehetlennek véleményezné, mit ugy a történélmi emlék, mint a város anyagi érdekében is sajnálnánk, a történelmi emléket a közbiztonsági tekintetnek okvetlenül fel kellend áldozni.

— **A kocsárdi állomásfőnök**. Kubin Emil urnak tartozunk annak kijelentésével, hogy lapunk mult évi 250. számában a felvincz-kocsárdi vásuti szerencsétlenségről közölt hirünkben érdekelt állomásfőnök személye iránt, a tadósitonk tévedett s az nem Kubin Emil ur.

— **A torok lob**. Erdélyben jelentékenyen alább szállott. Az utolsó tiz nap alatt általában 11. Tölgyesen 2, Demukon 8, Zsedénypatakán 9, és Békásón szintén kilencz fegyén halt meg. Az ovó intézkedések különben minden községben erélyesen megtétetett.

— **Heuman**, a kedélyes népénekes, tegnap esti előadásának jévedelmét a kolozsvári tüzoltó-egylet javára ajánlja föl. A jövedelem, mint halljuk meghaladja a 100 frtot. e tett méltó elismerést érdemel.

A **kolozsvári vasut** vonalon mint a m. polgár irja nem régiben nagy szerencsétlenség történt E vonal most levén épités alatt, a munkálatok nehezen folynak a sok természeti akadály miatt. A roppant költséggel emelt hid összeomlását már emlitettük régen. Azolta e hid ujra épült, s most közelebbről ujra összeomlott, s romjai alá 15 munkást temetett. Kettőt kiástak, — de 13 hulla még most is ott van. Nem tudjuk mennyi igaz e hirből, — azonban reméljük, hogy a kik közelebbi részleteket ismernek, lapunkat tudatni fogják, s a valót kideritik.

— **III. Napoleon** egyenes örököseinek elhunytával, I. Napoleon utódai még nem fognak kihalni. Az amerikai „Montanian" szerint ugyania Dailight-Félchban, Wirginában egy franczia él, ki I. Napoleon természetes fiának állitja magát Schon Lajosnak hivják, s 1810 április 2-án született; anját I. Napoleon Angliában tartotta és Schon innen vándorolt ki először Amerikába, később Kanadába. A nagy Napoleonhoz megdöbbentőleg hasonlit s mint mondják, okmányai vannak, melyek állitásának igazságát minden kétségen kivül helyezik.

— A **Hang Ferencz** szerkesztésében megjelenő utazók könyvsárának harmadik száma megjelent és szerkesztőségünkhez beküldetett. Az apró pikántériákból ügyesen összeállitott tartalom épen alkalmas arra, hogy egy napi vasuti utazást megröviditsen. Egy füzet ára 50 kr.

— A **m. keleti vasut** mikeszászi forgalmi főnöksége táviratilag értesit bennünket, hogy Maros-Ludas és Kocsárd közti keczei megállapodási hely jan. 15 én kezdve a nyolczadik őrháztól, hol jelenleg van, a **hatodik** számu őrházhoz fog áttétetni. A Keczén beszálló utazóközönséget figyelmeztetjük e változásra.

— **A munkácsi** fegyházból a legveszedelmesebb rabok egyike Nazits Samu magszökött. Vakmerősége és vak szerencse egyaránt elősegiték szökését. A fegyház harmadik emeletén volt elzárva, a magasságot azonban ugy játszotta ki, hogy egy éjjel felszedte börtöne padlóját, áttörte a falat, jól tudván, hogy az alatta lévő czella üres. Ebbe leereszkedvén elfürészelte békóit, s egy vasdarab segitségével feltörte az ajtó zárját; ekkép a folyosóra jutva, annak ablakán leereszkedett s elmenekülvén, Az ablak alatt ugyan észre vette az őr, kétszer el is csettentő rá puskáját, de biz az csütörtököt mondott.

— **Ügyilkosok klubja**. Ez természetesen ott van, a hol a klubok hazája: Londonban. Minden tag kötelezi magát belépésekor az öngyilkos halálra. A társulat minden évben, vizkereszt napján lakomára gyül össze, s a lakoma vége felé apró kalácsokat tesznek az asztalra, annyi dkrabot, a hány tag van jelen. Mindenik választ kalácsot, s megeszi. Hanem egy meg van mérgezve, s az a halált rejti. A klubnak számos tagja van. Megjegyezzük egyébiránt, hogy e hirt a párisi „Figáró" közli.

— **Egy magyar** tenoristáról irnak lelkesedéssel az olasz lapok. Neve Szigethy Ede, melyet azoeban az olaszok kedvcért Sigelli-vel cserélt föl. Mult hó végén az „Afrikai nő"-ben lépett föl. Mantuában is roppant tetszés közt énekeli.

— A **brassói járásbiróság** 1873-iki ügyforgalma. Statistikai adatok minden tekintetben érdekesek és igy csak kedveskedni vélünk olvasóinknak, ha az itteni k. járásbiróságnak a m. évbeni ügyforgalmát közzé tesszük. A polgári ügyekbeni beadványok összes száma 11,021, elláttatott 10,932, perdöntő határozatok által 1,343, egyezség utján 915, folyamatban 190, hátralékban 89. A bünügyi ügy let száma 2,126, elláttatott 2,100, ellátatlanul 26, áthágási eset 751, még pedig nyilvános intézetek és intézkedések elleni áthágás 33, elitéltetett 15 b) hivatali kötelesség elleni kihágás 2, elitéltetett — c) életbiztonság elleni kihágás 4, elitéltetett 2, d) tosti biztonság elleni kihágás 168, elitéltelett 52, e) tulajdonbiztonság elleni kihágás 196, elitéltetett 96, f) becsület biztonság elleni kihágás 345, elitéltetett 88. g) a közerkölcsiségi biztonság elleni kihágás 3, elitéltetett 2. Eszerint elláttatott polgári és bünügyi ügyletszám összesen 13 032, ellátatlan máradt 115, elitéltetett 255 személy és 196 frt o. é. pénzbirsag adatott át a helybeli szegények pénztárába. Ajánljuk a Tisza László „M. Polgár" prókatorának figyelmébe.

— **New-York** zene-világát most egy müvész macska tartja izgatottságban. A bajuszos genie tudománya abban áll, hogy egy zongora billentyüin szaladgálva a Yankee doodlet a legnagyobb pracisióval kiveri. A magasztos hazafi érzés méltó hangot nyerhet e találékony módon is.

— **Mint a „Nagy Várad"** irja, a Tisza biztositó és jelzálog-bank biráló bizottsága a jelzálog üzletet kezelő központi hivatalnokokat számszerint 18-at már kinevezte. Ezen üzletág február hóban mulhatlanul megnyilik.

— **Felhivás**. Az alapszabályok 15 §-a alapján a Kolozsvári önkéntes tüzoltó-egylet közgyülése 1873-év január hó 26-án délután 2 órakor fog a városház közgyülési termében a következő tárgysorozattal megtartatni. 1- Parancsnoksági jelentés az egylet eddigi müködése s jelen állásáról. 2. A számadás beterjesztése és átvizsgálatára egy 3 tagu bizottság megválasztása. 3. Tiszteletbeli tagok megválasztása. 4. felmerülő inditványok feletti határozat. 5. A parancsnokság tagjai 1 évrei megválasztása. 6. jegyzőkönyvet hitelesitő 3 tagu bizettság kiküldése. Mely közgyülésre az egylet tiszteletbeli, és müködő tagjai meghivatnak. A kolozsvári önkéntes tüzoltóegylet parancsnokságától. 1873 január hó 13-án Minorits Károly. főparancsnok.

TANÜGY.

— A **néptanitó** középtanodai tanár is lehet. Ezen eszmével foglalkozott legközelebb a Berlinben székelő német tanitóegylet egyik gyülése s általános elvként kimondta, hogy a képezdék által nyujtott képesség — minden más feltétel nélkül — teljesen elegendő, hogy a néptanitók — természetesen a klassikai nyelvek oktatását kivéve — a középtanodákban is alkalmaztassanak.

A **somogyi** tanügyi lapokban egy igen merész inditvány tétetett a tanitóhiány orvoslására Válasszanak ki kitünő tehetségü szegény gyermekeket s 8 év alatt szüléik terheltetése nélkül képezzék ki azokat tanitókká, azon feltétel alatt azonban, hogy ezen jótétemény fejében tiz éven át a tanitók mostani nyomorult fizetésével megelégednek; hüségesen szolgálnak. Miért nem mondja ki az illető rögtön, hogy képezzünk ki akarat nélküli tanitórabszolgákat?...

— **Tolnamegye** Tengőd községe, melyben összesen csak 482 lélek lakik, saját költségén 5000 frtért oly szép iskolát épittetett, mely nagyobb községeknek is diszére lehetne. Éljenek a derék férfiak!

— **Az iskolai** vagyon egyébb czélra nem forditható. Ezen elvet mondta ki a miniszterium a felekezeti iskolákra nézve is. Felsőfehérmegye iskola tanácsához legközelebb intézett döntvényében. Az ide vonatkozó pont igy hangzik: „A viszonosság és a javadalom czéljánál fogva tehát, mely a nevelésügy elősegitése, e hitfelekezeti iskolai vagyonnál is ugyanennek kell történnie, mindaddig, mig a hitfelekezeti iskola ujra nem létesül; mert az iskolai vagyont rendeltetése czéljától elvonni nem lehet, s azért az egyházi vagy bármi más czélokra nem fordittathatik. Ezen elven mit sem változtat azon körülmény, hogy a birtokrendezés alkalmából a felekezeti és községi iskolák is részesültek a javadalmazásban, mert a részesités czélja a nép neveltetése lévén, az erre adományozott birtok jövedelmének iskolai czélokra kell szolgálni."

— A **müegyetem** keblében reáltanodai és kereskedelmi iskolai tanárjelöltek képesitésére fönnálló tanárvizsgáló bizottsághoz vizsgálati tagokul a szorosan vett kereskedelmi szakokra és pedig: a) kereskedelmi számtan, kereskedelmi isme, a könyvvitel és a levelezésre Conlegner Károly müegyetemi tanárt és Lewin Jakab, a pesti kereskedelmi akadémia igazgatóját, b) a kereskedelmi földrajz és történelemre Hunfalvy János egyetemi tanárt és Dobránszky Péter müegyetemi tanárt, c) az áruismére Say Mór, a budai főreáliskola igazgatóját és Felletár Emil országos vegyészt, és végül d) a kereskedelmi és váltójogra, valamint a nemzetgazdaságtanra Kautz Gyula egyetemi tanárt és Szvetenay Miklós kereskedelmi kamarai titkárt nevezte ki a vallás- a közoktatásügyi minister.

— **A kereskedelmi** iskolák ideiglenes szervezetét közli a hivatalos lap legutóbbi számai. Mi egyelőre csak azt emeljük ki, hogy e szakiskolákat három fokozatban állitja fel az uj rendelet u. m: 1. A legalsó foku kereskedelmi intézetek, ezek lehetnek az ugynevezett vssárnapi vagy esti kereskedelmi iskolák, melyek a már üzletekben szolgáló oly gyakornok, növendékek számára nyittathatnak, kik a népiskolai törvény értelmében ismétlő iskolába járni kötelesztetnének. A vasárnapi vagy esti kereskedelmi iskolák tehát az ismétlő iskolát helyettesitik, ezen iskolákra nézve az ismétlő iskolákra megállapitott tanterv és szabályok alkalmazandók, azon hozzátétellel, hogy ezekben a kereskedelmi ismeretek, jelesül; a könyvvitel, a kereskedelmi levelezés, a kereskedelmi számtan, a váltóisme és a nemzetgazdaság alapelvei is tanittassanak. 2. A három osztályu közép kereskedelmi iskolák. 3. A felsőbb kereskedelmi iskolák, melyek felállitását a jövőben kifejlendő szükségtől kell feltételezni.

— Szász **Károly**, jász-kun kerületi tanfelügyelő a tankötelezettség gyakorlati megvalósitása érdekében kerülete összes iskolai s közigazgatási hatóságaihoz egy körlevelet intézett, a melyben — mint a hozzánk beküldött példányból látjuk — erélyesen felszólal az iskolamulasztások ellen sukülönböző utasitásokat ad a törvény végrehajtására.

— **Franczia országban** a Seinetdepartement iskolatanácsában a tankötelezettség, ingyen iskoláztatás és a felekezetnélküliség törvényként mondatott ki. Ez utóbbi eset első Franczia országban s mi óhajtjuk, hogy e példa minél gyorsabban terjedjen.

— **A cambridgei** egyetemen Ward egy történelmi seminárium akar alkotni, a melylyel külön doctoratusi vizsga is volna összekapcsolva, különös tekintettel az angol történelemre.

— **A franczia** közoktatásügyminiszter jelentése szerint ez országban 1.384,906 tankötelezett közül 3% hat hónapig látogatja az iskolákat, a többiek csak 1—4 hónapig. Az iskolából kilépett 594,770 gyermek közül csak 114,075 tud irni s olvasni; 80,905 csak olvasni tudott s a többiek oly hiányosan voltak képezve, hogy két év mulva már mindent elfeledtek. Az ujjonczozásnál 50% iskolázatlanul találtatott. Az egyházi rendek 17.206 iskolájában 1870-ben 1,610,000 gyermek volt.

— **A porosz** gymnasiumok felekezetnélküliekké alakittattak át. A legtöbb tanhatóság, még a katholikusok is határozottan ezen átalakitás mellett nyilatkozott, s a mozgalom örvendetes hatát gyakorolt a szabadabb eszmék javára.

A „KELET" magán-távirata.

Feladatott Pesten jan. 14. 10 ó. 20 p. d. e.
Érkezett jan. 14. 11 ó. 20 p. d. e

A képviselőház tegnap az állami zárszámadások megvizsgálására vonatkozó inditványt s az altiszti javaslatot elfogadta.

Zichy miniszter roppant lelkesedéssel Fiuméban képviselővé választatott. A két kormány megbizottjai holnap Béosben megkezdik a bankügyi alkudozásokat.

Zágrágban nagy lőpor és fegyver szállitmányt confiscaltak. mely a nemzeti pártnak küldetett.

Chiselhurstban roppant látogató megy, Thiers megengedte a katonáknak a temetétre menn. Holttest tegnap és ma a templomban van holnap lesz a temetés; a köztársaságiak ez alkalommal zavargásokra készülnek.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatas.

A kolozsvári takarékpénztár 1872, december havi üzlet forgalmáról.

Bevétel:

159 betét után 28345 frt 34 kr, visszafizetett váltók 125405 f., visszafizetett előlegek 10510 f., befizetett kamtok 1997 frt 33 kr., illetékek 629 frt, 58 kr., értékpapirok kamatai 1627 frt 50 kr. visszafizetett elhelyezmények 25000 frt., elhelyezmények után befizetett kamatok 764 frt. 99 kr.. bécsi bankháztól 10014 frt 10 kr., házbér az intézet saját háza után 1418 frt. 33 kr, államilleték előlegek után 22 frt 50 kr.

Összesen 205,734 frt 67 kr.

Pénztári maradvány nov. 30-káról 99,749 frt. 12 krajczár.

Főösszeg 305,494 frt 12 kr.

Kiadás:

Visszafizetett betétek s tőkésitett kamatok 209 betét után 85871 frt 78 kr. betéti folyókamatokra 633 frt 72 kr., leszámitolt váltókra 101992 frt 35 kr., előlegek értékpapirokra 45 frt, 1869. évi osztalékra 8 frt. 1870. évi osztalékra 15 frt., 1871. évi osztalékra 60 frt., kezelési költségekre 309 frt 20 kr, tiszti fizetésekre 293 frt 40 kr., megjelenési tisztelet dijakra 180 frt, bécsi bankháznak 103 frt 33 kr. az intézet főtéri 9. számu saját háza vételére 69000 frt., házbérjövedelem adóra 104 frt 84 kr., jövedelmi adóra 212 frt 13 kr. államilleték előlegek után 22 frt 50 kr.

Összesen 258.854 frt 25 kr.

Pénztári maradvány dec. 31-én 6659 f. 87 kr.

Főösszeg 305,494 4 frt 12 kr.

Kolozsvártt, 1872. dec. 31-én.

Kimutatása

a magyar keleti vasut üzleti bevételeinek.

A főigazgatóság

1871 (üzleti vonal 30 mrtföld.)	Utasok száma	Pogyász-, gyors- és teheráruk vámmázsa	Bevételek							
			Pogyász- és gyors szállitmányokért		teher-árukért		összesen			
			frt.	kr	frt.	kr	frt.	kr	frt.	kr
Dec. hóban	18817	183848	1 9145	35	21754	27	31355	60	52655	22
Jan. — Nov.	168759	1939826	219219	52	203821	27	404387	06	643927	35
összesen	187576	2123674	238.364	87	224575	54	435742	66	696583	07
üzl. v. 48 mf	38466	304180	35283	69	29456	80	35023	94	93251	93
Dec. hóban	434568	4195694	421698	78	286682	62	638072	93	1078439	97
Jan. — Nov.	4778034	44409874	456982	47	3161356		6830961	87	11716921	60
összesen	4778034	44409874	456982	47	3161356		6830961	87	11716921	60

Pest, 1873. jan. 4-én

Felelős szerkesztő: **Szász Béla.**

Nyilttér.*)

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciére du Barry
Londonból.

Az izléses gyógyszer Revalesciére du Barry eltávolit minden betegségeket, mely a gyógyászatnak ellentáll; minők gyomorbajok, idegbajok, mellbajok, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkhártya-, lélekzési, hólyag- s vesebajok, gümőkór, szkór, asthma, köhögés, emészthetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértolulás, fülzugás, rosszullét és hányás a terhesség alatt is, diabetes, mélakór, elsoványodás, csuz, köszvény. Kivonat 76,000 tanusitványból, oly gyógyulásokról, melyek a gyógyszatnak ellenállottak.

75,872. sz. bizonyitvány.

Buda, bécsi-kapu utcza febr. 28. 1872.

26 nap óta élvezem az üdvös **Revalesciéret**. Ez a természet isteni adománya az én kétségbeesett helyzetemben csodát mivelt, a miért is egy pillanatig sem habozok ezen tápgyógyszert az emberiség második megváltójának nevezni. Ez egy kinos tüdő és légcső catarhusból és lélegzethiányból gyógyitott meg, mely eddig minden más orvosszernek ellenállott. Ezen csodadománya a természetnek a legnagyobb dicséretet érdemli, s a szenvedő emberiségnek a legjobban ajánlható.

Köller Florián,
cs. k. nyugalmazott katonai kezelő
Nagyszombat, 1869. május 10.

Sokáig szenvedtem étvágytalanságban és ebéd utáni hányásban. Az ön jeles Revalesciére-chocoládéja a hányást végleg eltávolitotta és étvágyamat helyreállitotta. Meggyőződvén az ön Revalesciére-jének jelességéről arra indit, hogy más szenvedőnek is ajánljam.

Berger Károly
Wollein, 1869. március 1-én.

Rendkivüli szenvedő és beteg állapotban voltam nem birtam sem emészteni, sem aludni. Az ön Revalesciére du Barrija által javulás utján vagyok és kérek a mellekélt 10 frtért abból egy öt fontos szelenczét küldetni. Tisztelettel vagyok

Humza Alajos.

Táplálóbb levén mint a hus, a Revalesciére felnöttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakaritatja gyógyszerekben.

Bádogszelenczékben fél fontos 1.50. 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 fns 20 frt, 24 fns 36 frt. — Revalesciére-lepénykék, szelenczékben 2 frt. 50. kr és 4 ft. 50. Revalesciére chocoládé por-étábla-ése alakban 12 cseszére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 és zs 4.50. porban 120 cseszére 10 frt, 288 crészere 20 frt, 576 cseszére 36 frt. — Kapható: Barry du Badry és társánál **Bécs, Walfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Bin er gyógyszerésznél.** Pesten: Török, lPrágában: Fürsth J, Brünnben: Eder F-, Debreczenben: Mihaovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvárt: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhelyt: Fegarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehervárott: Dieballa Györgynél, Vágujhelyen: Conglegner Ignácnál Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrámban: Irgalmasok gyógyszertárában, azonkivül a bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közlöttekért csupa a sajtóhatóság irányában vála felelősséget **Szerk.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

(21) (2—3)

Sz. **20.** 1873.

Pályázati hirdetmény.

Nemes Hunyadmegye gyógyijárásban, a benczenczi körjegyzőség időközileg üresedésbe jövén, annak betöltésére az 1871 XVIII. t. cz. 83-ik § értelmében ezennel pályázat nyittatik.

Ezen körjegyzői állomással, mely áll Benczencz, Piskincz és Gyalár szövetkezett községek csoportulatából, o. é. 400 frt. évi fizetés, 40 frt. lakbér és megfelelő irodai általány van összekötve. Szabályszerüleg felszerelt pályázati folyamodványok **f. év február 15-ig** alólirt hivatalhoz annyival inkább benyujtandók, mivel ezen határidőn tul folyamodványok el nem fogadtatnak.

A választás f. év február 20-kán fog megtartatni Benczencz községében.

Nagy-Rápolt, 1873. január 8-kán.

Utolsó posta Piski.

KERESZTES SÁNDOR,
szolgabiró.

(18) (3—3)

Sz. **148.** 1873.

Pályázat.

Kolozsmegyében üresedésben jött megyei mérnöki állomásra, mely 800 frt. évi fizetés és 400 frt. úti átalány illetőséggel van összekötve, ezennel pályázat nyittatik.

Ezen állomást megnyerni óhajtók teljesen felszerelt pályázati folyamodványokat Kolozsmegye alispánjához f. év **február-hó 18-ig** intézhetik.

Kolozsmegye alispánjától.

Kolozsvártt, január 7-én, 1873.

MATSKÁSI PÁL,
alispán.

Karvázy Gyula füszer és csemege üzletében:

RUM adatik kissebb mértékben is.

		frt	kr.
CUBA-RUM . .	1 KUPA	1	40
JAMAICAI-RUM .	1 kupa	2	40
Thea finom . . .	1 font	3	60
Thea legfinomabb .	1 doboz	1	20
Arrac	1 üveg	1	—
Cognac	1 üveg	2	60
Szilvorium	1 üveg	1	20
Gyomor-liquer . .	1 üveg	—	70
Franczia mustár . .	1 üveg	—	40
Magyar mustár . .	1 üveg	—	35
Szárdina	1 doboz	—	45
Viza-ikra hamburgi .	1 font	2	40
Asztrachan-ikra . .	1 font	4	—
Török puliszka valódi	1 font	1	60
Souchardt-féle csokoládé	1 font	1	—
Pozsonyi zwieback .	1 font	—	90
Thea-kenyér . . .	1 font	1	40
Görzi gyümölcs . .	1 font	1	20

Ementhali, Groi, Romadour, Parmasan, Eidami sajtok. (352) (51—*)

Vidéki megrendelések a legpontosabban kiküldetnek el.

Bel- és külföldi beföttek, szintugy finom liquerek és borok.

(5) (7—*)

Hazai uj iparczikk!

Alólirt tisztelettel tudatja a t. cz. nagyérdemü közönséggel, miszerint, hosszas és ernyedetlen fáradtság s kiprobált tapasztalás után sikerült egy

vegyszörme „fielcz“ csizmatalpat

gyárthatni, mely talp, vegytani-szerekkel vízhatlanná van téve, tartósságára vetélkedik a legjobb minőségü bőrtalppal, olcsóságára pedig jóval tulszárnyalja amazt.

A külföld is tett kisérletet ily nemü talp készitésére, de a hirlapok szerint, nem a kivánt eredménynyel.

Alólirt minden szerénytelenség nélkül állithatja, hogy kitartó fáradság, több oldalróli kiprobálás és tapasztalat után sikerült. Minek folytán emlitett vegyszörme talpakat, vizhatlanság, tartósság és kitünő olcsóság tekintetéből, egész bizalommal ajánlhatom a t. cz. nagyérdemü közönségnek.

Érintett szörme-talpok, hogy czélszerüek, bizonyitják a többfelőlről tett megrendelések.

Egy, bár mely nagy czipőre való **egész pár talp gyári ára 70, egy pár legjobb minőségü bocskornak 60 kr.**

Költségesen felszerelt **gyári helyiségem van Szamosujvárt felsővizuteza 91 ház szám alatt.**

Mély tisztelettel hivom fel a nagyrabecsült gazda közönséget, az összes hadsereg t. cz. parancsnokságait, a t. cz. kereskedő s az illető iparos osztályokat gyártmányom czélszerüségére és olcsóságára. Méltóztassanak becses megrendeléseikkel, hazánk, ez uj és hasznos iparágának méltó terjedelmet és lendületet adni.

Sz-Ujvártt, dec. 29-kén, 1872.

BRENCSÁN ALBERT.

(434) (27—*)

BÜKK-FA

Karvázy Gyulánál Kolozsvártt

Egy hosszu öl 20 forint o. é.

Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.

Megtekinthető Karvázy József ur udvarán főtér.

(9) (3—3)

Megjelent

Channing Ellery Vilmos

válogatott müveinek **III-ik kötete.**

A Napoleon Bonaparte, Fenelon és Milton jellemére és müveikre vonatkozó észrevételekkel. Angolból forditják és kiadják az unitárius tanárok. Ára 1 frt 20 kr. o. é.

Kapható: Stein János muzeum-egyleti, Demjén László egyetemi könyvárusoknál, valamint a Keresztény Magvető szerkesztőségénél Kolozsvárt.

Ugyan csak ezeknél kapható:

Channing E. V. válogatott müveinek I-ső köt. Társadalmi tárgyuak. Ára 1 frt 20 kr.

Channing E. V. válogatott müveinek II-dik köt. Vallásos tárgyu beszédek. Ára 1 frt 20 kr.

Továbbá a Keresztény Magvető eddig megjelent kötetei:

I-ső kötet. Szent Ábrahámi Mihály arczképével csak az egész folyóirat megrendelésével kapható.

II-dik kötet. János Zsigmond arczképével. . Ára 1 frt 80 kr.
III-dik kötet. Fejér Márton arczképével. . Ára 1 frt 80 kr.
IV-dik kötet. Augustinovics Pál arczképével. . Ára 1 frt 80 kr.
V-dik kötet. Farkas Sándor arczképével. . Ára 2 frt — kr.
VI-dik kötet. Gedő József arczképével. , . Ára 2 frt — kr.
VII-dik kötet. Mikó Lőrincz arczképével. . Ára 2 frt — kr.

Mind a hét kötet egyszerre megrendelve csak 11 frt. o. é.

Államintézvényeink és a kor igényei.

Irta Schwarcz Gyula. III füzet. Ára 1 frt.

Balassa János.

Történeti elbeszélés az ifjuság számára. Irta Győry Vilmos. Pompás diszkötésben. Ára 2 frt 50 kr.

Férfi- nő (L'homme-femme.)

Felelet d' Ideville Henrik urnak. Irta ifj. Dumas Sándor. A franczia eredeti 34. kiadása szerint forditva. Ára 1 frt.

Irodai fali naptár 1873. évre.

Rom. katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték táblákkal, s a királyhágón inneni rész törvényszékei táblázatos kimutatásával.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. Postán küldve 35 kr.

Stein János

erdélyi muzeum-egyleti könyvárushoz legujabban érkeztek s nála kaphatók:

Az arany ember.

Regény 5 kötetben. Irta Jókai Mór. Ára 5 frt.

A komédia elmélete.

A Kisfaludy-társaság által jutalmazott pályamunka. Irta Névy László. Ára 1 frt.

Ég és föld, vagyis csillagászati földrajz.

A szöveg közé nyomott 70 fametszettel. Irta Hunfalvy János. Ára 2 frt 50 kr.

Egy tőr története.

Regény. Oettinger után forditotta Balázs Frigyes. Ára 1 frt 20 kr.

BESZÉLYEK,

német, franczia és angol eredeti után forditották többen. Ára 1 frt.

Egy kép a forradalomból.

Elbeszélés. Irta Bolgár Kálmán. Ára 1 frt.

Huszonöt év után.

Tóth Kálmán válogatott költeményei. 2 kötet. Pompás diszkötésben. Ára 3 frt 20 kr.

A hohér kötele.

Irta Petőfi Sándor.

ROBIN HOOD.

Irta James György, forditotta Petőfi Sándor. Ára füzve 1 frt 50 kr. Kötve 2 frt 20 kr.

FAUST.

Goethe tragédiája, magyarra forditotta Dóczi Lajos. Ára 1 frt. Diszkiadás füzve 2 frt. Pompás diszkötésben, Kaulbach fényképeivel 4 frt.

Közs- és körjegyzők részére!

Minisztérinm által ajánlott könyv.

Fontos!

A községi közigazgatás, vagyonkezelés és számadások kézikönyve.

Tekintettel a jegyzői szigorlatokra.

Irta **TILL ANTAL.**

II. Kiadás.

Kapható: Stein János erdélyi Muzeum-egyleti könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Fontos!

„Kodolányi“ gazdasági zsebnaptár 1873. évre.

Ára 2 frt.

ERDÉLYI NAGYOBB

Képes Naptár

1873-ik közönséges évre

a m. miniszterium, királyhágón inneni m. k. bánya- jószág- és pénzügyi hatóságok, megyei közigazgatási hivatalok, az ujon szervezett törvényszékek, a királyhágón innen lakó ügyvédek, orvosok teljes tiszti czim- és névtárával s kolozsvári kalauzzal ellátva.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM.

Ára 50 kr. o. é.

Igen kedvelt és helybeli zenekaraink által játszott keringők:

Les Gardes de la Reine. Valse.
par D. Godfrey.
Ára 1 ft 5 kr.

La Bouquetiére, Valse.
par D. Godfrey.
Ára 98 kr.

La Reine des Roses. Valse.
par D. Godfrey.
Ára 98 kr.

Murska Valse.
par D. Godfrey.
Ára 98 kr.

Figyelmeztetem a t. cz. közönséget a mesés olcsóságú „Peters editióra.“ Ezen, a legjelesebb zeneszerzők müveit tartalmazó gyüjtemény kiváló csinnal van kiállitva. Jegyzékekkel az e kiadványban megjelent zeneművekről szivesen szolgálok.

Igen nagy választék minden hangszerre való hangjegyekből.

UGYAN CSAK

Stein János könyvkereskedésében **kaphatók:**

(421) (6—6)

Eladó kereskedés Kolozsvártt.

SÁROSY ELEK füszer és vaskereskedése igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni özvegy Sárosy Eleknével.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj Napoca.